

Virtuti & Musis

LETNIK LX | JUNIJ 2023

- 3 **Nagovor**
Mel Kovic, prefekt MKSBD
- 4 **Razmišljanje**
mag. Gregor Celestina, spiritual
- 6 **Novomašnik**
Blaž Zorko, LJ-Koseze
- 9 **Prvoletniki**
Jure Sovinc
David Pirnar
Filip Bezovnik
Mark Anton Ramšak
- 11 **Benedikt XVI.**
Luka Anžič
dr. Andrej M. Poznič
- 15 **Svetniški zgledi**
Božji služabnik Anton Vovk
Bl. Alojzij Grozde
- 17 **Utrip hiše**
- 22 **Novost v formaciji**
- 23 **Na terenu**
Pastoralna praksa: Kranj-Šmartin
Pastoralna praksa: Murska Sobota
Pastoralna izkušnja v ZDA
Dunajski zapiski
Praksa v Kalistovih katakombah
- 28 **Intervju**
Kako bi mogli peti Gospodovo
pesem v tuji deželi?
- 30 **Sveta dežela**

BOGOSLOVNO SEMENIŠČE
COLLEGIUM CAROLINUM

Virtuti & Mysis - glasilo Marijine kongregacije
slovenskih bogoslovcev in duhovnikov

Dolničarjeva 4, 1000 Ljubljana
marijina.kongregacija@gmail.com

Uredništvo GREGOR ANTON CAPUDER
JURE SOVINC

Oblikovanje JURE SOVINC

Lektoriranje ANA MURKO

Fotografije ŽIGA KREFT
MARK ANTON RAMŠAK

Naslovnica Papež Benedikt XVI.
(vir: The Washington Post)

Tisk SALVE d.o.o.
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

V MARIJI, BREZMADEŽNI, SREČAMO BISTVO CERKVE NA NEDEFORMIRAN NAČIN

Dragi bratje kongreganisti!

Pred vami je nova izdaja semeniškega glasila *Virtuti & Musis*, ki prinaša vesti iz življenja Bogoslovnega semenišča v Ljubljani. Veliko se je v preteklem letu zgodilo, mnogo od tega je popisane in predstavljenega v pričujočem glasilu. Tokratna vodilna tema pa je življenje in delo zaslužnega papeža Benedikta XVI., ki se je od nas poslovil prav v izteku leta 2022. Gotovo lahko rečemo, da je bil blagopokojni papež eden največjih teologov in mislecev 20. in verjetno tudi 21. stoletja. To je razvidno iz njegovih del, ki jih je pisal kot Joseph Ratzinger, ter iz veličine misli, ki jih je z nami delil kot papež. Morda je bil, za razliko od svojega svetniškega predhodnika Janeza Pavla II., vsaj na videz nekoliko manj marijanski, pa vendar temu ni tako.

Podobno kot so bile misli Benedikta XVI. vselej čiste in jasne, je bilo tudi mesto Božje Matere Marije v njegovih delih dodobra preiščeno in dodelano. Nikakor ne moremo reči, da gre zgolj za neke vstavke, prav nasprotno – Marija v delu papeža Benedikta zavzema posebno mesto. Veliko gradiva lahko o Gospodovi Materi najdemo v različnih spisih, komentarjih in predavanjih, ki so nastali pred njegovo izvolitvijo za papeža. Pa tudi kasneje se Marija pojavlja v njegovih delih – vselej preiščeno in izbrano.

Morda bi na tem mestu posebej izpostavil eno izmed razmišljanj, kjer papež Benedikt XVI. ponazori povezavo med Marijo in cerkveno skupnostjo. Zaslužni papež ugotavlja, da je Mati Glave tudi Mati celotne Cerkve; tako rekoč je popolnoma odvzeta sama sebi; v celoti se je izročila Kristusu in se z njim daruje vsem nam. Pravzaprav bolj, ko se človek daruje, bolj se najde. V Mariji, Brezmadežni, srečamo bistvo Cerkve na nedeformiran način. Od nje se moramo naučiti, da sami postanemo »cerkvene duše«, kot so se izrazili očetje, da bi se tudi mi po besedah svetega Pavla lahko »brezmadežno« predstavili pred Gospodom, kakor nas je hotel od začetka (Kol 1,21; Ef 1,4). Cerkvena razsežnost ima svoj izvor in razvoj v Lk 1,26–38 – v oznanjenju. Benedikt XVI. piše: »Ikona oznanjenja nam bolje kot katera koli druga omogoča jasno zaznati, kako se vse v Cerkvi vrača tja, k tisti skrivnosti sprejema Božje Besede, kjer je bila z delovanjem Svetega Duha na popoln način zapečateni zaveza med Bogom in človeštvom. Vse v Cerkvi, vsaka ustanova in služba, celo Petrova in njegovih naslednikov, je »vključena« pod Marijin plašč, v milosti poln prostor njenega »da« Božji volji«. Obe razsežnosti Cerkve, marijanska in petrinska, se tako srečata v tem, kar predstavlja izpolnitev obeh, to je v najvišji vrednoti ljubezni, »največji« karizmi, »najboljši poti od vseh«, kakor piše apostol Pavel (1 Kor 12,31; 13,13). Blažena Devica pa je resničen vzor ljubezni in s tem kaže Cerkvi, katera je njena pot. Kdor ljubi, pozabi nase in se da v službo bližnjemu. To je podoba in vzor Cerkve! Vsaka cerkvena skupnost je kot Kristusova mati poklicana, da s polno pripravljenostjo sprejme skrivnost Boga, ki se naseli v njej in jo potiska po poteh ljubezni. Marijina poklicanost je torej poklicanost celotne Cerkve, to je poslanstvo, ki ga je treba nenehno opravljati in ki se zgošča predvsem okrog kreposti ljubezni, ki ni nikoli ločena od molitve. Cerkev, podobno kot Preblažena Devica, ne počne nič drugega, kot da vsem in v vsem kaže na Jezusa, Odrešenika, in na vsakem odseva luč Njegovega obličja – ki je sijaj dobrote in resnice.

Mnogo bi še lahko dodali, pa vendar je ta nabor misli svetega očeta Benedikta dovolj, da jasno vidimo veličino njegovega razmišljanja in globoko ljubezen do Marije in do Cerkve, katere zaščitnica je prav Marija.

Dragi bratje, naj nam misel na Marijo opogumi plaho srce, da bomo lahko hodili po poti za Kristusom, kakor je za to do konca, s svojim življenjem in delom, pričeval Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.

Mati Cerkve – prosi za nas!

MOJ NAUK NI MOJ - BENEDIKT XVI. O DUHOVNIŠTVU -

Spominjam se prvega srečanja s teologijo Josepha Ratzingerja v rosinih bogoslovnih letih, ko mi je prišla v roke knjiga z naslovom Poklicani v občestvo, ki jo je nekaj let prej izdala Marijina kongregacija. Knjigo sem požiral in ob njej ne le oblikoval pogled na Cerkev in duhovništvo, temveč

sem ob njej vzljubil tudi tega izjemnega teologa. V tej knjigi Ratzinger govori o Cerkvi in znotraj tega konteksta tudi o bistvu duhovništva. Ob vsemogočih teoloških pogledih in interpretacijah Svetega pisma opozori, da se v vseh evangelijih Jezus razodeva kot nositelj oblasti, ki prihaja od Boga (Mt 7,29; 21,23; Mr 1,27; 11,28; Lk 20,2; 24,19 itd.). Jezus oznanja blagovest, ki si je ni sam izmislil: »Moj nauk ni moj nauk /.../« (Jn 7,16). Toda ravno zato, ker je sam sebe povsem razlastil, je lahko popolnoma eno z Očetom. V tej popolni izročitvi zasije troedina skrivnost, ki postane tudi vzorec duhovnikovega bivanja. Jezus naroča svojim učencem: »Kakor je mene poslal Oče, tudi jaz pošljem vas« (Jn 13,20; 17,18; 20,21). Pove pa jim tudi: »Brez mene ne morete ničesar storiti« (Jn 15,5). In prav v tem »ničesar brez mene« je moč in nemoč duhovniške službe. Sami iz sebe, iz lastnih moči razuma, spoznanja in hotenja, ne moremo storiti ničesar. Kako bi mogli reči iz svojih moči: »Jaz te odvežem tvojih grehov« ali »To je moje telo«? Prav ta »nič« naših zmožnosti nas priteguje v občestvo z Jezusom.

“ **Duhovnik mora biti človek, ki pozna Jezusa Kristusa od znotraj, ki ga je srečal in se ga je naučil ljubiti.** ”

res duhoven človek, božji. Brez močne duhovne substance ne more trajno obstati v svojem služenju. Prav to služenje, v katerem je povsem izroččen drugemu, to podarjanje tistega, kar ne izhaja iz njega, teološko imenujemo zakrament. Zakrament pomeni: dajem, česar sam od sebe ne morem dati; opravljam, kar ne prihaja od mene; postal sem nositelj nečesa, kar mi je izročil nekdo drug. Duhovnik se mora vedno znova vračati k zakramentu, k temu daru, v katerem mu Bog daje in ki ga on nikoli ne bi mogel dati: udeležbo, občestvo z Božjim, s Kristusovim duhovništvom.

Če je res, da mora biti duhovnikovo srce svobodno, zasidrano v Bogu, pa je res tudi, da mora biti

duhovnik človek v pravem pomenu, v tistem pomenu, kot ga je ustvaril Stvarnik. O tem je Benedikt XVI. razmišljal z duhovniki rimske škofije ob meditaciji odlomkov iz Pisma Hebrejcem. Da bi bil most med Bogom in človekom, mora duhovnik živeti svojo resnično človeškost, razvijati svojo inteligenco, voljo, čustva, naklonjenost. Biti človek po volji Stvarnika, Odrešenika. Zakaj? Ker je človek ranjen, saj je greh do globine ranil človeško naravo. Da laže, krade, zlorablja, ni

“

»Brez mene ne morete ničesar storiti« (Jn 15,5). In prav v tem »ničesar brez mene« je moč in nemoč duhovniške službe.

”

Temeljna je torej globoka osebna vezanost na Kristusa oz. vcepljenost v Kristusa, je tolikokrat ponavljal Benedikt XVI. Na tem sloni vse. Duhovnik mora biti človek, ki pozna Jezusa Kristusa od znotraj, ki ga je srečal in se ga je naučil ljubiti. Zato mora biti duhovnik predvsem mož molitve, za-

”

“

Zato Benedikt XVI. poudarja, da je pomembno s Kristusovo pomočjo vedno znova izstopati iz te naše zasrte narave v resnično človeško bitje po Božji podobi, kar pa je življenjski proces, ki se mora začeti v obdobju duhovniškega usposabljanja, nato pa ga je treba vztrajno uresničevati in nadaljevati ves čas našega bivanja.

”

človeško. Človeško je biti velikodušen, biti dober, biti človek pravičnosti, preudarnosti in modrosti. Zato Benedikt XVI. poudarja, da je pomembno s Kristusovo pomočjo vedno znova izstopati iz te naše zastrte narave v resnično človeško bitje po Božji

“**Duhovnik se od Kristusa tudi uči, da v njegovem življenju ne gre za samouresničevanje in za uspeh.**”

podobi, kar pa je življenjski proces, ki se mora začeti v obdobju duhovniškega usposabljanja, nato pa ga je treba vztrajno uresničevati in nadaljevati ves čas našega bivanja.

Duhovnik se od Kristusa tudi uči, da v njegovem življenju ne gre za samouresničevanje in za uspeh. Naučiti se mora, da ne gradi zase zanimivega ali prijetnega življenja, da ne zastopa svojih interesov in okusov, da ne gradi svoje stranke, da si ne ustvarja skupnosti občudovalcev ali privržencev, ampak da deluje za drugega kot ud Kristusovega telesa, Cerkve. To je sprva videti v nasprotju z naravnim težiščem njegove eksistence, a se kasneje jasno pokaže, da ga naposled resnično osvobaja prav ta nepomembnost lastne osebe, je prepričan Benedikt XVI. Prav ta izročitev samega sebe drugemu, ta pot proč od sebe, razlastitev samega sebe in popolna nesebičnost v služenju, se potem izkaže kot dejanska človekova zrelost in izpolnitev.

Ko govori Pismo Hebrejcem o velikem duhovniku, poudari: »Ker tudi njega obdaja slabost, more potrpeti z nevednimi in s tistimi, ki blodijo« (Heb 5,2) in nato: »On je v dneh svojega mesa daroval molitve in prošnje z močnim vpitjem in solzami njemu, ki bi ga mogel rešiti iz smrti, in bil je uslišan zaradi spoštovanja do Boga« (Heb 5,7). Za Pismo Hebrejcem je bistvena prvina naše človeškosti – sočutje. Človeško je sotrpeti z drugimi. Prava človečnost je resnično sodelovanje v trpljenju sočloveka,

“**Duhovnik kot Kristus vstopa v človeško bedo, jo vzame nase, gre k trpečim ljudem, skrbi zanje in ne le navzven, ampak tudi navznoter prevzame, zbere v sebi »križev pot« svojega časa, svoje župnije, ljudi, ki so mu zaupani.**”

– biti človek sočutja – *metriopathein* – biti v središču človeškega trpljenja.

Duhovnik kot Kristus vstopa v človeško bedo, jo vzame nase, gre k trpečim ljudem, skrbi zanje in ne le navzven, ampak tudi navznoter prevzame, zbere v sebi »križev pot« svojega časa, svoje župnije, ljudi, ki so mu zaupani. Seveda mora biti pri tem njegovo srce vedno uprto v Boga, vedno mora gledati Boga, se intimno pogovarjati

z Njim, a hkrati v Njegovo trpljenje vključevati trpljenje svojih ljudi. Tako živi svojo duhovniško, posredniško službo, ko nase prevzema trpljenje sveta, ki se v njem spreminja v krik in prošnjo k Bogu, se izroča v Božje roke ter tako odpira trenutku Odrešenja.

V tem smislu Benedikt XVI. poudarja, da naše duhovništvo ni omejeno le na obredno dejanje svete maše, v kateri je vse položeno v Kristusove roke, ampak je tudi naše sočutje ob trpljenju tega od Boga tako oddaljenega sveta duhovniško dejanje, je *prosperein*, je daritev. Poslednji cilj vsega novozaveznega bogoslužja in vseh duhovniških služb je, da napravi svet kot celoto za tempelj in daritev Bogu; se pravi, da vključi celoten svet v Kristusovo telo, da bo »Bog vse v vsem« (prim. 1 Kor 15,28). Ker se je Benedikt XVI. zavedal pomena duhovniške službe za življenje Cerkve, je leta 2009, ob 150-letnici smrti Janeza Marija Vianneyja, zavetnika duhovnikov, razglasil leto duhovnikov in povabil vso Cerkev, da z ljubeznijo in hvaležnostjo premišljuje o neizmernem daru, ki ga duhovniki predstavljamo ne samo za Cerkev, temveč za vse človeštvo. Spodbudil je k razmišljanju o duhovnikovih naporih, neutrudnem, velikokrat skritem služenju, pogumni zvestobi, trpljenju ... Že ob odprtju leta duhovnikov pa je spomnil tudi na primere, ki jih ne moremo nikoli dovolj obžalovati, ko Cerkev sama trpi zaradi nezvestobe nekaterih svojih služabnikov. In prav v tistem letu veselja nad zakramentom duhovništva so prišli na dan številni grehi duhovnikov.

A Benedikt XVI. je že v uvodu v pismo duhovnikom (CD 126) zapisal: »To, kar more v takih primerih najbolj učinkovito pomagati Cerkvi, ni predvsem natančno odkrivanje slabosti njenih služabnikov, temveč prenovljena in globoka zavest veličine Božjega daru, ki se razodeva v svetlih primerih velikodušnih pastirjev, redovnikov, gorečih v ljubezni do Boga in duš, razsvetljenih in vztrajnih duhovnih voditeljev«. Zato menim, da je zgled Janeza Marija Vianneyja, ki ga je Benedikt XVI. izpostavil v tem pismu duhovnikom, še vedno navdihujoč, ko premišljujemo o identiteti duhovnika v sodobnem času in o našem duhovniškem življenju.

POGOVOR Z NOVOMAŠNIKOM BLAŽEM ZORKOM

Blaž, še slaba dva meseca te ločita od duhovniškega posvečenja in praznovanja nove maše na domači župniji. Katero geslo si izbral ter kako te le-to spremlja v sami poklicanosti in pripravi na duhovniški poklic?

Za novomašno geslo sem izbral citat iz druge evharistične molitve: *Astare coram te et tibi ministrare* (Stati pred teboj in ti služiti). Prvič me je nagovoril ob branju razmišljanja o duhovništvu papeža Benedikta XVI., nanj pa sem se ponovno spomnil ob papeževi smrti, blizu pa mi je tudi zato, ker je ta evharistična molitev nastala približno v istem času, kot je živel sveti Ciprijan, ki sem ga obravnaval v magistrski nalogi. Zdi se mi, da citat lepo izraža bistvo duhovniške službe. Duhovnik je človek, ki stoji pred Bogom. Pred njim stoji hkrati kot predstavnik ljudstva kot tisti, ki pred Boga prinaša ljudstvo in njegove potrebe, ter tudi zato, da zre in posluša Boga, da ga potem lahko oznanja. Osrednje mesto, kjer duhovnik vrši to stanje in služenje, je zagotovo sveta evharistija, ob tem pa mi je misel tudi v spodbudo, da bi bilo celo moje življenje takšno stanje in služenje.

Za tabo je šest let formacije v Bogoslovnem semenišču v Ljubljani. Kako gledaš na pretekla leta priprave? V čem vidiš smisel skupne priprave v semenišču na sicer samostojno življenje v celibatu? Se ob tem pojavlja tudi kakšna kritika?

V času priprave na duhovništvo se mi zdi nujen nekakšen odmik od sveta, umik v skupnost, kjer se lahko duhovno in intelektualno oblikujemo in kjer nas medsebojni odnosi gradijo ter pomenijo osnovo za prijateljstvo med duhovniki, ki se mi zdi za duhovnikovo življenje nepogrešljivo. Kljub temu pa menim, da bi v zadnjih letih študija in priprave morali imeti več stika s konkretnim življenjem duhovnikov in vernikov. V razmeroma zaprtem okolju semenišča se namreč živi in razmišlja precej

abstraktno, s premalo stika z resničnostjo. Po eni strani je takšno življenje sicer precej udobno, po drugi pa sčasoma začne povzročati odpor in tako po mojem opazanju večina novomašnikov, do neke mere tudi sam, iz semenišča odide predvsem z zadovoljstvom, da je tega končno konec.

Veliko je govora o tem, kakšen duhovnik najbolj ustreza sodobnemu času in družbi. Kakšen je po tvojem mnenju duhovnik 21. stoletja?

Temeljno za duhovnika je, da je človek, ki je svoje srce popolnoma izročil Kristusu

in je z njim pripravljen hoditi po poti križa. Kljub kritiki, ki jo doživlja Cerkev, je med ljudmi veliko iskanja bližine Boga, hrepenenja po duhovnosti. Po drugi strani pa se kristjani pogosto čutijo izgubljeni v množici nevernih. Zato menim, da se mora duhovnik dati na razpolago, da mora ljudem omogočiti, da pridejo do njega ter se ne bati javno izpostavljati. V družbi, ki se ima za pluralno, strpno in demokratično, si moramo tudi kristjani, in še posebej duhovniki, izboriti svoj glas. Čeprav nas večina ne sprejema kot avtoritete, vseeno ne smemo pustiti, da izgine naš glas in naša prisotnost. Posebej pa mora duhovnik biti pričevalec, ki z življenjem in besedo oznanja, da smo ustvarjeni za večnost, za življenje z Bogom, in da ima naše življenje resnično lepoto in smisel samo, če ga gledamo in živimo v tej perspektivi.

Kako pa doživljaš duhovniško bratstvo? Prevečkrat namreč duhovništvo povezujemo le z opravljanjem iste funkcije oz. poklica ...

Z duhovniškim bratstvom imam lepe izkušnje. Za duhovnike, ki jih poznam, imam občutek, da so povezani med seboj, seveda ne vsi z vsemi enako, je pa med tistimi, ki skupaj živijo ali delajo, vsaj temeljno spoštovanje in priznavanje, tudi če so si različni med seboj. Duhovniško bratstvo vidim predvsem v tem, da ima duhovnik nekaj dobrih prijateljev med duhovniki ter da do vseh duhovnikov goji naklonjen odnos, čeprav to včasih ni preprosto. Nihče od nas ni gospodar vinograda, vsi smo samo delavci, zato je prav, da se med seboj spoštujemo in podpiramo, čeprav so naši pristopi, pogledi in sposobnosti pogosto različni.

“

***Astare coram te et tibi ministrare.
Stati pred teboj in ti služiti.***

”

Kako pomembno se ti zdi ohranjanje prijateljstev onkraj semenišča in duhovniškega kroga?

Tudi ta prijateljstva se mi zdijo izredno pomembna, in to iz več razlogov. Pomagajo mi ohranjati bolj realen pogled na svet, mi dajejo vpogled v izzive, s katerimi se srečujejo drugi moji vrstniki, ter mi omogočajo, da se odklopim od kleriških tem in težav ter sproščeno poklepetam še o čem drugem. To so predvsem prijatelji iz gimnazije in fakultete, domače župnije in župnije, kjer delujem. Po mojem mnenju takšna prijateljstva in stiki z različnimi ljudmi duhovniku preprečujejo, da bi se zaprl v svoj svet ter mu s tem pomagajo ohranjati »normalnost«.

“

Nihče od nas ni gospodar vinograda, vsi smo samo delavci, zato je prav, da se med seboj spoštujemo in podpiramo, čeprav so naši pristopi, pogledi in sposobnosti pogosto različni.

”

Nič kaj nove niso besede, da je opravljanje duhovniške službe zaradi pomanjkanja poklicev vedno težje in napornejše. Kaj ti ob tem predstavlja največji izziv, ki se ga bojiš, in zakaj?

Pomanjkanje poklicev nas kliče k racionalizaciji duhovniškega dela, kar pa se mora po mojem mnenju zgoditi na dveh

ravneh. Eno je raven škofije, ki mora imeti vizijo, kako naj bi bili duhovniki v bodoče razporejeni, kje bodo nekakšna središča, kako bo delo na župnijah organizirano. Drugo pa je raven vsakega duhovnika posebej, ki mora realno oceniti svoje zmožnosti in v skladu s tem organizirati življenje in delo na župniji oziroma župnijah, torej presoditi, kaj mora storiti sam, kaj pa lahko zaupa laičnim sodelavcem.

Kot diakon opravljaš prakso v župniji Moravče. Ali lahko opišeš najlepšo izkušnjo, ki je povezana z dosedanjim pastoralnim delom?

Moje delo v župniji je v večji meri delo z otroki in mladimi. In prav delo z mladimi se mi zdi nekaj lepega. Posebej mi je lepo, ko vidim, da so zares povezani z župnijo, da se sprašujejo o veri in Bogu ter iskreno iščejo odgovore, da se (za današnji čas) zgodaj odločajo za poroko. Kot najlepšo konkretno izkušnjo pa bi izpostavil romanje mladih v Rim konec aprila. Z velikim veseljem in navdušenjem so se odzvali (bilo nas je za cel avtobus) in res je bilo lepo tako v romarskem in prijateljskem vzdušju preživeti nekaj dni.

Veliko ljudi po slovenskih župnijah redno moli za nove duhovne poklice. V kolikšni meri in kako lahko sam potrdiš, da je poklic izmoljen dar?

Ob različnih priložnosti, ko mi različni ljudje rečejo, da molijo zame, ko vidim, koliko se moli za nove duhovne poklice in za svetost duhovnikov, doživljam, da brez vseh teh molitev zagotovo ne bi bil to, kar sem. Verjamem, da mi je prav ta molitev pomagala prepoznati duhovni poklic in do zdaj vztrajati na tej poti. Poleg tega svoj poklic doživljam tudi kot sad molitve svojih prednikov za nove duhovne poklice, duhovniškega življenja dveh starih stricov duhovnikov ter prizadevanj in asketskega življenja svetniškega prvega koseškega župnika prelata Jožeta Bertonclja.

Blaž, najlepše se ti zahvaljujem za opravljen intervju in ti želim obilo blagoslova in miru pri poslanstvu, ki te čaka.

“

Duhovnik je človek, ki stoji pred Bogom. Pred njim stoji hkrati kot predstavnik ljudstva kot tisti, ki pred Boga prinaša ljudstvo in njegove potrebe, ter tudi zato, da zre in posluša Boga, da ga potem lahko oznanja. Osrednje mesto, kjer duhovnik vrši to stanje in služenje, je zagotovo sveta evharistija, ob tem pa mi je misel tudi v spodbudo, da bi bilo celo moje življenje takšno stanje in služenje.

”

Matjaž Venta, Mel Kovic, Blaž Zorko - novomašnik

PRVOLETNIKI

»TUKAJ SEM, KAJTI KLICAL SI ME.«

(1 SAM 3,8B)

JURE SOVINC
NADŠKOFIJA LJUBLJANA
ŽUPNIJA RADOVLJICA

Sem Jure Sovinc in prihajam iz Radovljice. Odraščal sem v petčlanski družini, imam še dve mlajši sestri. Opravil sem srednjo medijsko šolo, treniral roket, katerega sem kasneje tudi učil, imel sem filmsko produkcijo, kjer sem največkrat deloval

kot direktor fotografije, pred kratkim pa sem na VSŠ Kranj diplomiral iz varovanja. Gospod me je verjetno klical že mnogo prej, kot ministranta, aktivnega v vseh župnijskih zadevah, kot so oratoriji, birmanske skupine itd. A vendar je bi konkreten korak na pot duhovniškega poklica zame čas obdobja epidemije covid-19, ko se je življenje spremenilo in umirilo. Sam sem že prej v sebi nekako nosil to idejo, vendar sem se je izogibal. Ko sem v svoji večerni »rutini«, 30. novembra 2020, na sprehodu molil rožni venec, je ta misel ponovno prišla in me zmedla, saj sem bil prepričan, da sem s tem že opravil. Vzel sem jo resno in v molitvi prosil znamenja potrditve, če Gospod res nikoli ne bo obupal nad tem, da me kliče v duhovništvo. Kmalu je prišel odgovor. Šlo je za citat božjega služabnika nadškofa Antona Vovka: »Kakor in dokler Bog hoče.« Sledilo je obdobje molitve, pogovorov, tudi znamenj, ki so kasneje dala jasno odločitev, da želim stopiti na pot duhovništva. Pri vsem tem pa mi je pomagal zgled domačega župnika, spodbudno okolje v domači župniji, molitev in pogovori ter priprošnja božjemu služabniku nadškofu Vovku.

Prihajam iz devetčlanske družine, ki jo sestavljajo ati, mami, dve sestri Mateja in Patricija, dva brata Simon in Amadej ter babica in dedek. Živimo v Šentjakobu. Zaključil srednjo šolo za vzgojitelja predšolskih otrok. Doma sem rad pomagal pri delu na kmetiji, poleg tega pa se rad ukvarjam še z modelarstvom, kiparjenjem, šivanjem in igranjem klavirja oziroma orgel, česar se še učim.

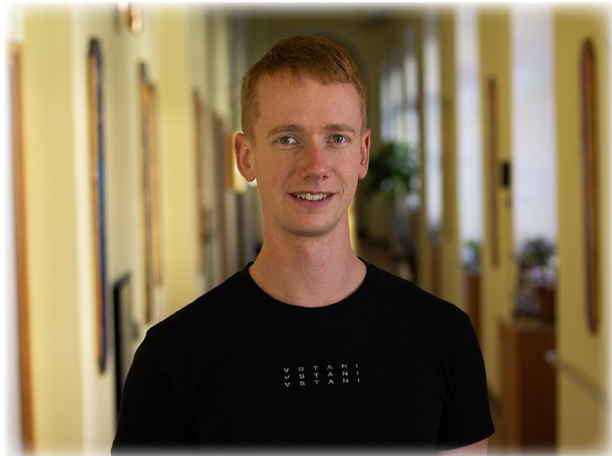
Kot otrok sem zelo rad ministriral in že takrat kdaj pa kdaj pomislil, da bi bil nekoč duhovnik. O tem, da me Gospod kliče v duhovniški poklic, sem zares začel razmišljati v devetem razredu, ko sem začel pogosteje hoditi k sveti maši, se začel bolj zanimati o veri in se spraševati, kaj želim postati, ko odrastem. K razmišljanju o tem poklicu pa me je spodbudil tudi zgled domačega župnika in pogovor s kaplanom. Takrat sem se tej odločitvi še nekako izogibal, sem pa jo kljub temu preišleval in jo tudi izročal Bogu v molitvi. Tako sem se v drugem letniku srednje šole dokončno odločil, da želim odgovoriti na ta klic in iti tja, kamor me kliče Gospod.

Pri sprejemanju odločitve mi je bil v veliko pomoč

DAVID PIRNAR
ŠKOFIJA NOVO MESTO
ŽUPNIJA ŠENTJERNEJ

dober zgled domačega župnika, pogovori s kaplanom, da so bili domači pripravljeni sprejeti to odločitev, molitev, reden obisk svete maše in tudi podpora, ki sem je bil deležen iz strani takratnih novomeških bogoslovcev.

FILIP BEZOVNIK
ŠKOFIJA CELJE
ŽUPNIJA MOZIRJE

Moje ime je Filip Bezovnik in prihajam iz Mozirja iz petčlanske družine.

Pot, ki me je pripeljala do bogoslovja, se je pričela ob zaključevanju študija okoljskega inženirstva na Fakulteti za strojništvo v Mariboru. Tja sem se vpisal po končani Srednji šoli za gradbeništvo in varovanje okolja. Med šolanjem pa sem, kljub zanimanju za študij, vedno bolj ugotavljal, da mogoče ta pot ni prava zame, saj sem v sebi čutil nemir – čeprav mi nič ni manjkalo.

Prihajam iz Župnije sveti Pavel – Prebold, rojen sem 4. 6. 2002. Stanujem v Kaplji vasi, kjer sem sprva živel v hiši z babico, mamico in stricem. Tu sem se nekoliko navadil kmečkega dela in okolja. Moja starša sta ločena in sem tako čas preživel tudi pri atiju v Nazarjah, kjer biva tudi moja teta, nedaleč stran pa še babica.

Mojo pot vere je od začetkov najkoreniteje zaznamovala moja babica iz Kaplje vasi, s katero sem tudi preživel večji del prvih let življenja. Skupaj sva šla na njivo, v štalo, skupaj sva zvečer na kavču gledala nadaljevanke in skupaj sva hodila v cerkev. Naučila me je moliti in z njo sem redno hodil k maši. Kmalu sem začel ministrirati in od takrat naprej sem se v župnijskem življenju udejeval povsod, kjer sem se lahko. Vseeno pa sem proti koncu osnovne šole razvil nek odpor do duhovništva, ki sem ga tekom srednje šole uspel nekako predelati in preseči. Sprva sem bil »enako odprt« tako za duhovništvo kot zakonsko življenje, vendar sem tekom srednje šole spoznal, da obojega hkrati ne morem živeti. Ko sem se odločal glede nadaljnjega študija, sem ponovno odkril propedevtični letnik kot najboljšo možnost za naslednje leto mojega življenja. Kot možnost, da eno leto živl-

Tako sem enkrat med molitvijo odkrito vprašal Boga, kaj si želi od mene ter kakšno pot ima zame pripravljeno. Takrat sem še v istem trenutku dobil misel o duhovništvu, ki jo je spremljala tudi notranja izkušnja izpolnjenosti. Ne vem, kaj je bilo drugačnega med to molitvijo v primerjavi z ostalimi prejšnjimi, ampak mogoče je bil razlog v tem, da sem si takrat res želel slišati Jezusov glas.

Nekako tako se je začela moja pot sprejemanja, utrjevanja ter razločevanja Božjega klica. Čeprav se mi je življenje takrat dobesedno obrnilo na glavo in čeprav je pot bila še velikokrat polna dvomov, sem za njegov klic iskreno hvaležen. Od takrat sem namreč že lahko opazil veliko lepih stvari, ki jih Bog lahko stori z menoj, če se le odločam zanj.

Tako me je pot sledenja Jezusu pripeljala do vstopa v propedevtični letnik ter nato eno leto kasneje še do vstopa v Bogoslovno semenišče, kjer sedaj zaključujem prvi letnik študija teologije. Poleg obveznosti na fakulteti ter v bogoslovju pa svoj čas rad namenim še raznovrstnim aktivnostim v naravi. Veseli me predvsem planinarjenje in plezanje. Rad igram kitaro, preživljam čas s prijatelji ob dobrem pogovoru ali igranju raznih družabnih iger.

Kakor koli že, hoja za Njim je lahko včasih težka oz. polna dvoma, a vseeno mislim, da vedno pripelje do kraja, ki je lepši, kot bi ga lahko sam našel.

MARK ANTON RAMŠAK
ŠKOFIJA CELJE
ŽUPNIJA PREBOLD

jenja posvetim samo temu ključnemu življenjskemu vprašanju: »Ali me Gospod kliče, da postanem duhovnik ali ne?«. V poletju pred propedevtičnim letnikom sem uspel zaobjeti misel, da je pot poklicanosti najboljša možna pot mojega življenja. In tekom propedevtičnega letnika sem uspel to pot sprejeti za svojo.

JOSEPH RATZINGER - BENEDIKT XVI.

Vir: Marco Secchi/Getty Images

Joseph Ratzinger se je rodil na veliko soboto, 16. aprila, v Marktl am Inn v škofiji Passau. Njegov oče Joseph Ratzinger je bil orožniški načelnik in njegova mama Maria Ratzinger je bila pekovska hči. Bil je tretji in najmlajši otrok. Odraščal je v verni družini. Ta je prežemala celotno njihovo življenje. To je potrdil v enem izmed pogovorov, ko je dejal, da je celotna družina vsakodnevno prisostvovala pri sveti maši. Poleg tega je bila pri vseh obedih prisotna molitev. Tudi v njihovi družini je bila pomembna molitev rožnega venca. Po prvem svetem obhajilu je postal ministrant, kar ga je zaznamovalo za celo življenje.

Kot mladostnik je živel Ratzinger v času nacizma in kasneje tudi v času druge svetovne vojne. Njegov oče je bil velik nasprotnik takratnega režima. Ko je bila očetu leta 1937 dovoljena upokojitev, se je družina preselila v Traunstein, kjer je Joseph obiskoval gimnazijo in se izkazal za zelo nadarjenega. Leta 1943 je bil skupaj z ostalimi semeniščniki vpoklican

v protiletalsko topništvo in tam kot šestnajstletnik služil dobro leto. Zatem je bil vpoklican k obveznemu delu za državo. Leta 1945 se je lahko vrnil domov.

Joseph Ratzinger je skupaj z bratom Georgom leta 1946 vstopil v bogoslovno semenišče v Freisingu. Oba sta prejela duhovniško posvečenje 29. junija 1951 v freisinški stolnici. Njegovo novomašno geslo je bilo: »Nočemo gospodovati nad vašo vero, ampak biti sodelavci pri vašem veselju« (prim. 2 Kor 1,24). 1. avgusta 1951 je prejel službo kaplana v župniji sv. Rešnje Krvi. Služboval je eno leto, nato pa je bil v letih 1952–1954 poklican v freisinško semenišče, kjer je predaval o zakramentalni pastoralni in se pripravljaj na doktorat. Svojo doktorsko nalogo je opravil v enem letu. V zimskem semestru 1953–1954 je nadomeščal na stolici za dogmatiko in osnovno bogoslovje na visoki šoli v Freisingu.

“

Tudi v njihovi družini je bila pomembna molitev rožnega venca. Po prvem svetem obhajilu je postal ministrant, kar ga je zaznamovalo za celo življenje.

”

“

***Njegovo novomašno geslo je bilo:
»Nočemo gospodovati nad vašo vero,
ampak biti sodelavci pri vašem
veselju« (prim. 2 Kor 1,24)***

”

kardinala Josepha Fringsa in uradni teolog (izvedenec) drugega vatikanskega koncila.

25. marca 1971 ga je papež Pavel VI. imenoval za nadškofa Münchna in Freisinga. 28. maja je tako prejel škofovsko posvečenje v Münchnu. Le mesec zatem je bil imenovan za kardinala. Papež Janez Pavel II. ga je novembra 1981 imenoval za prefekta kongregacije za verski nauk, za predsednika Papeške biblične komisije in Mednarodne teološke komisije. V obdobju 1982–2005 je Ratzinger deloval tudi kot član kongregacije za zadeve svetnikov in voditelj papeške komisije za sestavo Katekizma katoliške Cerkve. Leta 1991 je pretrpel kap in izgubil starejšo sestro. Sedem let kasneje je postal tudi poddekan kardinalskega zbora in 2002 je bil izvoljen za dekana. Kot dekan je posledično vodil pogrebne slovesnosti papeža Janeza Pavla II.

Joseph Ratzinger je bil 19. aprila 2005 po šestindvajsetih urah in v četrtem glasovanju legitimno izvoljen za 265. papeža katoliške Cerkve. Izbral si je ime Benedikt XVI. in je bil prvi nemški papež po Hadrianu VI. pred 482 leti. Za svoje papeško geslo je izbral dosedanje škofovsko geslo: »cooperatores veritates«. Njegova prva okrožnica je bila objavljena leta 2006 z naslovom Deus caritas est. V 2872 dneh je

“

Joseph Ratzinger je bil 19. aprila 2005 po šestindvajsetih urah in v četrtem glasovanju legitimno izvoljen za 265. papeža katoliške Cerkve. Izbral si je ime Benedikt XVI. in je bil prvi nemški papež po Hadrianu VI. pred 482 leti.

”

papež Benedikt XVI. spisal 17 odlokov motu proprio, 116 apostolskih konstitucij in 144 apostolskih pisem. Poleg tega je izdal tudi 278 drugih pisem in 242 sporočil cerkvenim predstavnikom in vladam. K njegovemu delovanju izpostavimo že omenjeno okrožnico Deus caritas est ter okrožnici Spe salvi in Caritas in veritate. Njegovo četrto okrožnico Lumen fidei je objavil njegov naslednik. Znan je tudi po pisanju različnih knjig. Najbolj znane so knjige Jezus iz Nazareta.

11. februarja 2013 je Benedikt XVI. v osmem letu vladanja razglasil odstop, ki je stopil v veljavo 28. februarja 2013. Po desetih letih tihega služenja Cerkvi je 31. decembra 2022 umrl. Pokopan je bil 5. januarja 2023 v kripti pod baziliko svetega Petra.

Zadnje besede papeža Benedikta XVI.:

“

Gospod, ljubim te.

”

TIHA PRISOTNOST

Leta 1995 sem se odpravil na študij »moralke« v Rim. Bival sem v Tevtoniku, ki je nemški kolegij, naslonjen na Vatikansko državno mejo in obkrožen z ekstrateritorialnim vatikanskim ozemljem v Italiji. Italija torej nima dostopa do tega svojega teritorija, ki ga po upravlja Mesto Vatikan. V praksi je za ograjami, ki jih varuje švicarska garda, in ga vsi prištevajo k papeški državi. Znan je po tem, da je zgrajen ob zelo starem pokopališču, ki še vedno sprejema nove »člane«. Na fasadi lahko vidimo mozaik Karla Velikega, ki je bil ustanovitelj hospica in pokopališča. Torej zelo stara prisotnost Svetega Rimskega cesarstva v mestu papežev. V času mojega bivanja je kardinal Joseph Ratzinger vsak četrtek zjutraj ob 7.00 maševal skupaj z nami. Prihajal je zato, ker je tako omogočil nemškim romarjem, da so bili pri njegovi maši. Moji spomini nanj zato niso spomini na papeža Benedikta, saj sem se leta 2000 vrnil v Slovenijo, temveč na moža, s katerim sem vsak četrtek somaševal. Ko je postal papež, sem se seveda pohvalil s to rutino in se (samo)hvalil, da me prav gotovo pozna. Čeprav v vseh tistih letih nisem z njim osebno spregovoril več kot enkrat, sem bil vedno prepričan, da je mož izrednega spomina in še večje inteligence, poznal je vsakega izmed študentov v Tevtoniku.

Veljalo pa je pravilo, da se g. kardinala pri zajtrku pusti pri miru. Rektor nam je na začetku bivanja jasno povedal, da naj bo tako. Ker je Tevtonik majhen kolegij, je bila tedaj navada in rektorjeva želja, da vsi sedimo za isto mizo. Zato so bile mize postavljene v obliki črke »U«. V sredini je bilo rektorjevo mesto (razen pri zajtrku), oz. na tisto mesto je sedel g. kardinal pri svojem zajtrku. Stalni prebivalci kolegija

“

Čeprav v vseh tistih letih nisem z njim osebno spregovoril več kot enkrat, sem bil vedno prepričan, da je mož izrednega spomina in še večje inteligence, poznal je vsakega izmed študentov v Tevtoniku.

”

smo se zato držali nazaj in iskali sedeže, ki so bili bolj oddaljeni od srede omizja. Saj poznate zavodski red, v katerem je zajtrk drugačen od ostalih obedov, ker nima skupnega začetka in tudi ne skupnega konca. V Tevtoniku je že tedaj bil samopostrežen in prav tako je tudi vsak za seboj pospravil. Pri drugih obrokih pa smo imeli skupen začetek, strežbo in skupen konec.

“

Zato pa je tako srečevanje omogočalo bližino, ki je bila primerna za opazovanje. In tudi to ni ostalo brez učinka. Biti kakor otrok in se nagledati človeka, kakršen je bil Joseph Ratzinger, ni majhna stvar.

”

bila Evita članica in zanimalo ga je, ali je bila izobčena ali ne. Veste, da so to stvari iz drugih časov, zato niti ni bilo več aktualno. Samo takrat sem bil toliko »predrzen«, da sem poiskal kardinalovo bližino. Sicer pa, kako naj bi študent »moralke« z okorno nemščino ali argentinskim naglasom obarvano italijanščino sploh klepetal s tako spoštovanim in starejšim gospodom? Naravno je, da se takih srečanj izogibaš, če nisi ravno obseden s tem, da bi užival bližino pomembnejšev. Zato pa je tako srečevanje omogočalo bližino, ki je bila primerna za opazovanje. In tudi to ni ostalo brez učinka. Biti kakor otrok in se nagledati človeka, kakršen je bil Joseph Ratzinger, ni majhna stvar.

Nemški romarji so po maši počakali, da so g. kardinala na poti na zajtrk še prestregli in se na pokopališču nekoliko zadržali z njim v pogovoru. Dvomim, da so ga morili s problemi Cerkve na Nemškem, saj so bili to običajno verniki, ki so primerljivi našim nedeljnikom. Verni ljudje, ki hodijo

k maši, živijo po svojih močeh krščansko življenje s potezami, ki so pač značilne za vsak prostor in narod. Zvesti so bili Rimu, še bolj pa so bili navdušeni nad »svojim kardinalom«. Katoliški Nemci so bili resnično ponosni na svojega rojaka. In narobe bi bilo, če ne bi bilo tako!

“

Rad bi povedal, da je bil to človek, ki je izžareval prisotnost.

”

Kaj torej napisati o človeku, ki je tako odločilno zaznamoval čas in krepil teološke temelje nauka Cerkve? Rad bi povedal, da je bil to človek, ki je izžareval prisotnost. Bil je sicer tih in zadržan, a pravzaprav nežen

v svoji strogi, asketski disciplini. Vse to se je videlo. Vsega tega ni bilo potrebno razglašati, zanj ni bilo potrebno delati reklame. V njegovih gibih, pozdravih, živahnih očeh, si preprosto videl jasnost misli, ki ga je odlikovala. Ko pa je pri pridigi spregovoril, sem se velikokrat spraševal: Od kod jemlje?

No, vsi vemo, da je bil ljubitelj sv. Avguština in le-tega je razumel, poznal, ljubil. Zato je vsak njegov nagovor bil svež izliv slavnega konvertita v naše zabite glave. Pa tega nisem spoznal prvič, ko sem ga poslušal, ampak verjetno enkrat na sredi oz. bolj proti koncu svojega študijskega časa.

“

V njegovih gibih, pozdravih, živahnih očeh, si preprosto videl jasnost misli, ki ga je odlikovala.

”

Ko je torej maševal in pridigal, sem spoznaval, kako velik dar je predstavljal za Cerkev kardinal Joseph Ratzinger. S papežem sta bila odličen par, kakor da bi se spet uresničeval evangelijski »poslal jih je po dva in dva«. Poslal nam ju je, Poljaka in Nemca, igralca in režiserja, voditelja in tajnika, luč in gorivo, da sta izvršila preobrat, ki je spremenila svet. Meni se je zdel posrečena in potrebna izbira med Janezom Pavlom Velikim in sedanji papežem Frančiškom. Kakor kontrapunkt, skoraj pavza v življenju Cerkve, ko je s svojimi kratkimi, a čudovitimi okrožnicami, postavil piko dolgoletnemu sodelovanju in delu za Cerkev. Pa ne več kot nevidno pero, cenzor zapisov, ki so jih podpisali drugi, temveč kot avtor in papež Benedikt.

“

Ko je torej maševal in pridigal, sem spoznaval, kako velik dar je predstavljal za Cerkev kardinal Joseph Ratzinger. S papežem sta bila odličen par, kakor da bi se spet uresničeval evangelijski »poslal jih je po dva in dva«.

”

Če bi moral na kratko povzeti, kako sem doživljal kardinala Ratzingerja v tistih letih v Tevtoniku, potem bi rekel: Bil je tam in to je bilo ogromno. Izžareval je toplino in skromnost, znanje in luč razuma, moč spoznanja in prijaznosti, zadržanost, ne bi rekel, da plahost ... Jasno, to je današnja refleksija tistega časa. Takrat pa se mi je zdelo samoumevno, da je tako in se nisem preveč ubadal s tem. Prav tako nismo g. kardinala pravzaprav nikoli imeli v zobeh. Ne tako ne drugače. Preprosto ni bil tema naših pogovorov.

Zavedal sem se časti in privilegija, ki sem ga imel, da sem smel biti tako blizu takemu človeku, pa čeprav v okviru sv. maše, daleč od vsakega osebnega stika in vendar blizu v Gospodu.

»NAJ BOG NAŠEGA NARODA NE KAZUJE S TEM, DA BI POMANJKALO DUŠNIH PASTIRJEV!«

V letošnjem letu se poleg drugih obletnic spominjamo tudi 60-letnice smrti svetniškega nadškofa Antona Vovka. Na kratko bi želel predstaviti njegov pogled na duhovništvo v njegovih pismih in pridigah ter življenju.

V njegovem življenju vidimo, da je bila njegova »ukoreninjenost« v Gospoda ključna, da je svoje duhovništvo in škofovstvo živel resnično po podobi Dobrega pasirja, ki da življenje za svoje ovce. Že na dan svojega škofovskega posvečenja piše v pismu papežu Piju XII. besede »Sam se ves razdajam za ljudstvo, ki mi je v odsotnosti škofa zaupano in sem pripravljen za božjo Cerkev iti tudi v zapor in pretrpeti smrt«. In te besede je resnično živel. Kot nam predstavljajo mnogi življenjepisi, vemo, da je gorel za Cerkev in Božje ljudstvo. Beremo, da se je moral mnogokrat zelo ponižati, ko je pristopal k oblastnikom, da bi izprosil izpustitve iz zaporov za svoje duhovnike, ki so jih nemalokrat po krivem obsodili in zaprli, Vovk pa je vedno z očetovskim srcem zanje molil in skrbel.

Tudi sam se je srečeval s pomanjkanjem duhovnikov in praznim semeniščem, to ga je žalostilo, vendar je vse izročal Gospodu. Ravno zaupanje v Gospoda, ki ga je živel od prvega dneva posvečenja za škofa, je pripomoglo, da je spodbujal in opogumljal mladeniče in mladenke, da se junaško odločijo za duhovni ali redovni poklic. »Zlasti vas, mlade, na ves glas prosim, obujajte voljo in željo, da vas Bog pokliče; junaško poslušajte klic in verjemite, da boste svojega junaštva veseli vkljub vsem naporom.«

Sam se je ponižno zavedal, da je škofovsko dostojanstvo, ki ga je nosil, težko in odgovorno delo, vendar ga imenovanje ni prevzelo, svojo majhnost je izražal v mnogih molitvah: »Ko klečim pred tabernakljem, ko rešujem in doživljam težke stvari, ko se zavedam velike odgovornosti za duše, se mi ne prestando vsiljujejo v misel in sveto bodrilo besede sv. Pavla Korinčanom, da Bog velikokrat pokliče preproste in nespametne za velike reči.« In tukaj nam je lahko Vovk mogočen zgled duhovnika. Vse svoje delo, vse svoje besede, ki jih je izrekal ljudstvu, vsa svoja posredovanja pri oblasti so izhajala iz ponižne drže pred Gospodom in zaupanju vanj.

Na koncu dodajam še besede iz novomašne pridige v Retečah leta 1956, ki jih lahko doživimo kot klic neskončne prosilne molitve k Nebeškemu Očetu, ki odmeva še danes: »Naj Bog našega naroda ne kazuje s tem, da bi pomanjkalo dušnih pastirjev!« V teh besedah lahko vidimo mogočnega priprošnjika pred prestolom Najvišjega, za nove duhovniške in redovniške poklice. Naj bo to spodbuda, da se božjemu služabniku večkrat priporočamo, da izprosti pri Gospodu delavcev za žetev.

Naj nam bo nadškof Vovk zgled pastirja, ki se je oblikoval po Dobrem pastirju, ki svojih ovc ne zapusti, tudi če zunaj divja sovražstvo in vihar. Stojmo trdno kot hrasti na poljani, ki so pripravljeni na sunke vetra iz vseh strani, in zaupajmo v Gospoda in njegovo vsemogočnost, zakaj pri Bogu ni nič nemogoče.

Nadškof Anton Vovk posvečuje novomašnike v stolnici
Vir: NŠAL 107, Fotografska zbirka

DOMOVINA, NAROD, BOG

Letos praznujemo Grozdetovo leto in se spominjamo 100-letnice rojstva in 80-letnice smrti slovenskega mučenca – blaženega Alojzija Grozdeteta. Pri komaj devetnajstih letih je njegova kri že omočila slovensko zemljo, ko je v času vojne vihre, ki je takrat divjala po svetu, dal življenje za Kristusa. Čeprav je odšel h Gospodu tako mlad, je slovenskemu narodu zapustil velik zaklad tako z zglednim krščanskim življenjem kakor s pestrim umetniškim delom na literarnem področju.

Lojze Grozde se je rodil 27. maja 1923 na Zgornjih Vodalah kot nezakonski otrok. Kljub težkemu otroštvu je bil bister fant. Rad je hodil v šolo, močno je vzljublil domače okolje in najpomembnejše, iz srca je ljubil Boga in Devicec Marijo. Življenjska pot ga je vodila v Ljubljano, kjer je bil sprejet na klasično gimnazijo, bival pa je v Marijanišču. Takrat je vstopil tudi v zavodsko skupino Marijine kongregacije in postal močno aktiven član dijaške Katoliške akcije. Leta, ki jih je preživel kot gimnazijec, pa so bila njegova najbolj ustvarjalna leta. Žar, ki ga je sevalo Grozdetovo življenje, bi lahko opisal kar z verzom iz ene njegovih pesmi, ki se glasi: »Srce mi poje himno, donečo do neba: 'Vse za domovino, narod in Boga!'« V času, ki ga je preveval vse bolj in

bolj liberalen duh in je tudi slovenski prostor začel zavijati v temino brezboštva, kakor opaža naš mučenec, je bil med drugimi tudi blaženi Alojzij Grozde »luč sveta«, o kateri govori Jezus svojim učencem v petem poglavju Matejevega evangelija. Bil je ves predan svojemu poslanstvu v Katoliški akciji in Marijini kongregaciji. Vnet za Boga in domovino je zavzeto spodbujal k aktivnemu delu za ohranjanje teh dveh vrednot med slovensko mladino, kjer je deloval.

Njegovo življenje pa je močno zaznamovala tudi globoka vera. Gojil je posebno ljubezen do Device Marije, zlasti ob šmarnični pobožnosti. Njej je v svojih pesnitvah posvetil kar nekaj pesmi. Takole gre ena izmed kitic, ki izraža pristrčno ljubezen do te pobožnosti in Marije: »Šmarnic šopek bi nabral si in Mariji v dar bi v kapelici na vasi ga položil na oltar.« Poleg ljubezni do Nebeške Matere, je močno ljubil tudi sveto evharistijo, o kateri je sam zapisal, da je sonce njegovega življenja. Ta sveti zakrament je bil resnično vir moči za njegovo poslanstvo, čemur pritrjujejo besede pokojnega papeža Benedikta XVI., ki je rekel: »Mladi mučenec Lojze Grozde je posebno častil evharistijo, ki je hranila njegovo neomajno vero, njegovo pripravljenost na žrtve za zveličanje duš in njegov apostolat v katoliški akciji, da bi druge mlade ljudi vodil h Kristusu.« Resnično je bil rad srčno povezan z Jezusom v presvetem zakramentu in je po tem naravnaval tudi svoje življenje. Prizadeval si je za urejnost in čistost življenja ter molil in se stanovitno za to tudi boril.

O tem, kam bi božja volja vodila blaženega mučenca po zaključeni gimnaziji, lahko delno sklepamo. Znano je, da ga je zanimal in pritegnil duhovniški poklic, na to pa nakazujejo tudi verzi, ki jih je pustil za seboj in se glasio: »Po novih potih šel bom v nove dni, srca in duše bo le Bog vladar, šla moja pot bo pred Njegov oltar.«

Nazadnje nam je blaženi Alojzij Grozde lahko svetel zgled pričevanja za Gospoda, zgled plemenitega človeka, predanega Bogu in domovini ter navdih za vsakega Slovenca, še posebej za mlade.

Vir: Škofija Novo mesto (spletna stran)

UTRIP BOGOSLOVNEGA SEMENIŠČA 2022/2023

Izlet v Sarajevo je bil odličen uvod, kjer nismo le spoznavali prestolnice Bosne in Hercegovine, ampak skozi srečanja z brati in sestrami tudi celotno deželo ter bosansko cerkev. Poblizje smo spoznali katoliško šolo v Zenici, kjer se ekumenizem živi v praksi. Nastanili smo se kar v tamkajšnjem bogoslovju in se ustavili tako v pravoslavnem kot muslimanskem središču. Mnogi so nam potožili, da se ljudje veliko odseljujejo, posebno mladi. Navdušil nas zelo dobro organiziran center za mlade, v katerem bivajo trije duhovniki in kjer deluje številčna ekipa mladih. Njihovo vodilo tekočega leta poudarja rast po malih korakih. In brez skrbi, nismo bili prikrajšani niti za mnoge kulinarčne dobrote te dežele.

Matjaž Venta

Bogoslovje kaj dogaja? je bil naslov letošnjega miklavževanja, kjer smo ob znanih profesorjih Teološke fakultete predstavili aktualne novice v bogoslovju in po svetu. Tretji in četrti letnik je prepričal tudi z odličnimi reklamami, ki so se vrtele med novicami in poročanji s terena. Na koncu nas je presenetil sveti Miklavž s svojo blagodejno in mogočno pojavo ter nam glede na našo pridnost, ki tudi letos ni bila vprašljiva, podal darilca in nebeška voščila.

Žiga Kreft

SEP

OKT

NOV

DEC

Bogoslovci smo 11. oktobra 2022 pomagali pri maši ob začetku akademskega leta v stolnici. Po maši smo poskrbeli za pogostitev vseh študentov, ki so prišli. Pogostitev je potekala v semeniški jedilnici in v atriju.

Rok Gornik

V letošnjem letu smo bogoslovci s kuharskimi tečaji zopet preizkušali in nadgrajevali naše kuharske sposobnosti. Pod budnim očesom kuharjev smo v manjših skupinah pripravljali sobotna kosila za vso bogoslovsko skupnost in čeprav pri kuhanju ni šlo vedno vse po naših načrtih in zapisanih receptih, smo se po kosilu vedno strinjali, da bomo na župnijah preživeli tudi brez kuharic.

Timotej Fijavž Vivod

Osmega decembra, na praznik Brezmadežne, smo bili štirje novi bogoslovci sprejeti v Kongregacijo slovenskih duhovnikov in bogoslovcev. Glavni del praznika je bilo obhajanje sv. maše, pri kateri nas je nadškof Stanislav Zore spodbudil, da ponotranjimo

Marijino »zgodí se« držo. Opozoril nas je, da se za hojo za Jezusom ne odločimo samo enkrat, ampak da moramo odločitev sprejemati vsak dan svojega življenja. Marijin zgled in njena priprošnja nam je pa pri tem v veliko pomoč.

Filip Bezovnik

V pokoronskem času smo zopet obudili prakso pastoralnih izletov po skupinah, natančneje po letnikih. Na teh izletih se po skupinah na določene nedelje odpravimo na župnijo, ki je lastna enemu iz skupine. Zaradi manjše številčnosti drugega in petega letnika smo ta dva letnika združili v eno skupino za takšne izlete.

Rok Gornik

V hvaležnosti za služenje sester v naši skupnosti in tudi drugod smo praznovali 35. obletnico redovnih zaobljub sestre Jožice in 30. obletnico zaobljub sestre Mateje. V času pretresov nas njun zgled spodbuja v tem, kako pomembno je ostati zasidran v Kristusu.

Mark Anton Ramšak

JAN

Če smo prvi in drugi sveti večer večinoma preživeli v krogu svojih dragih domačih, pa to ne velja za tretjega. V semenišču je vsako leto prav posebno vzdušje na tretji sveti večer, ko blagoslovimo vse sobe in prostore v semenišču. Lahko si mislite, da blagosloviti tako veliko prostorov in tako veliko hišo ni mačji kašelj. Prav vsi pa si bomo zapomnili enormne količine blagoslovljene vode, s katero smo bili vsi obilno poškrpljeni.

Matija Golob

Prvoletniki smo se od 10. do 12. februarja 2023 odpravili na postno duhovno obnovo v Anin dom v Preboldu. Duhovno obnovo je vodil gospod spiritual Gregor Celestina in nam pripravil premišljevanja. Ta čas pa smo izkoristili tudi za krepitev medsebojnih vezi v letniku in poromali na Goro Oljko k cerkvi Svetega Križa.

David Pirnar

Od 24. do 26. februarja 2023 so se drugo- in tretjeletniki po petkovih predavanjih odpravili na postno duhovno obnovo v Medžugorje. Program je bil zelo pester. Poromali smo na Križevac in na Crnico, srečali smo se s patrom Marinkom Šakoto, ki nam je pripravil premišljevanje, spoznali pa smo tudi medžugorskega apostolskega vizitatorja Alda Cavallija.

Rok Gornik

V začetku leta smo gostili tudi Gregorja Čušina, ki nam je na srečanju podelil nekaj svojih razmišljanj iz šmarnic. Poleg prebranega nas je spodbudil, naj ne pozabimo, da smo poklicani za služenje, da naj se ne ustrašimo in zlomimo pod lažnivimi ali žaljivimi besedami. Poudaril je, da je najpomembnejše, da posnemamo Kristusa v vsem, kar bomo delali. Njegova goreča ljubezen do Cerkve in njegove spodbude so prilile olja v naše svetilke in upamo, da so in še bodo dajale luč in toploto mnogim.

Filip Bezovnik

Na nedeljo Jezusovega krsta smo bili bogoslovci 3. in 4. letnika v domačih škofijah postavljeni v službo lektorja.

Naša skupna priprava se je začela že v času propedevtičnega letnika z uvajanjem v branje in vsakodnevnim premišljevanjem Božje besede, bližnjo pripravo pa smo opravili ob koncu preteklega leta. Prejem službe je na nek način potrditev do sedaj prehojene poti, obenem pa spodbuda, da bi vedno bolj oblikovali svoje življenje po Besedi in se z njo, kot z mrzlo studenčnico, napajali za služenje in pričevanje v ljubezni.

Jure Ferletič

V semenišču smo v ponedeljek, 14. 3. 2023, na semeniški uri gostili dr. Jožeta Možino. Je slovenski zgodovinar, sociolog, novinar, voditelj in avtor dokumentarnih filmov na Televiziji Slovenija. Kot gost nam je spregovoril o svoji knjigi Slovenski razkol ter nam na ta način osvetlil dogajanje na Slovenskem med drugo svetovno vojno in po njej.

David Pirnar

Slovesni praznik svetega Jožefa smo v bogoslovju začeli z molitvijo brevirja in slovesnim zajtrkom. Sveto mašo je daroval stolni prošt g. Jožef Lap, ki je pri pridigi slikovito in živo prikazal življenje Jezusovega reditelja. Praznik smo sklenili z odličnim golažem, ki smo ga na "proštovem" vrtu zaužili v družbi nekaterih naših imenitnih sosedov škofov, kanonikov in stolnega župnika.

Žiga Kreft

Na tradicionalni majniški izlet slovenskih bogoslovcev smo se letos odpravili na sončno Štajersko, kjer smo mariborski bogoslovci predstavili svoje domače kraje. Štajersko deželo smo spoznavali skozi duhovno, kulturno, umetniško in kulinarčno plat. Ogledali smo si samostan dominikank v Studenicah, Žičko kartuzijo, se sprehodili skozi konjiško mestno jedro ter pokušali vino v eni izmed najmodernejših vinskih kleti v Evropi, na Zlatem Griču. Izlet smo polni lepih vtisov in novih spoznanj zaključili, kakor se za Marijin mesec maj spodobi, s petimi litanijami pri Materi Božji na Prihovi.

Timotej Fijavž Vivod

APR

MAJ

Bogoslovci smo tudi športno aktivni, saj vsak dan hodimo po stopnicah, gremo na sprehod do fakultete ... Ker pa je pot dolga, je postanek pri semaforju zelo dobrodošel. Poleg tega imamo občasne aktivnosti, kot so: pospravljanje hiše, skladiščenje krompirja, pomivanje oken. Skratka, smo polno rekreacijsko aktivni. Za tiste, ki jim občasne aktivnosti ne zadostujejo, se z veseljem srečujemo ob sredah na košarki in nogometu v šentviški telovadnici ali pa ob sončnih jesenskih in spomladanskih dneh pri odbojki na notranjem dvorišču. Letošnja sezona je do sedaj manj uspešna, saj nam še ni uspelo razbiti nobenega okna. Kljub temu bomo z odbojko vztrajali!

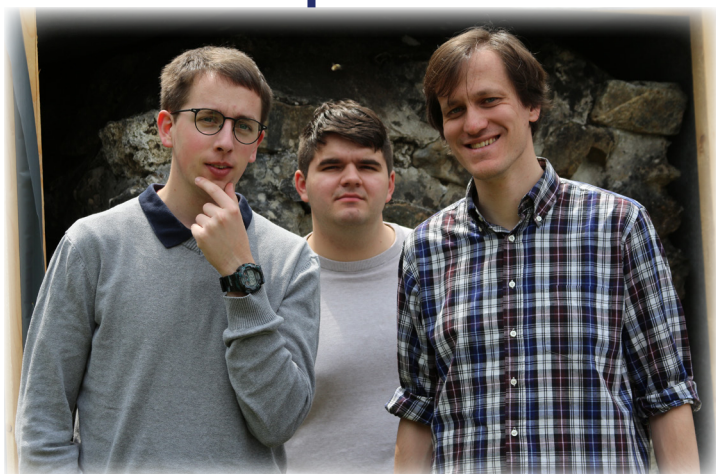
Matjaž Venta

Gostili smo Heleno Jaklitsch, bivšo ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki trenutno deluje na Ministrstvu za kulturo. Spregovorila nam je o tem, kako so slovenski duhovniki prispevali k razvoju narodne identitete Slovencev tekom zgodovine. Na koncu smo se tudi pogovorili o aktualni vlogi duhovnikov in laikov pri ohranitvi in razvoju naše kulture.

JUN

»NOSITE BREMENA DRUG DRUGEMU IN TAKO BOSTE IZPOLNILI KRISTUSOVO POSTAVO.«

(GAL 6,2)

V zimskem semestru smo bogoslovci 1. in 3. letnika v sodelovanju s Slovensko Karitas opravljali socialni praktikum. V skupinah po tri smo izmenjaje tedensko pomagali pri izdaji hrane in življenjskih potrebščin za socialno ogrožene v Štepanji vasi, obiskovali uporabnike zavoda Pelikan v Sostrem, ki je namenjen odvisnikom s pridruženimi motnjami v duševnem zdravju ter se spoznali z delom Young Caritas.

“

Poleg osebnega stika z ljudmi, ki so sicer pogosto odrinjeni na rob družbe in premagovanja predsodkov, se mi zdi vredno, da sem se soočil z mislijo, kako hitro bi se tudi jaz lahko znašel v njihovi situaciji.

”

Zdi se mi res vredno, da smo lahko kot del formacije obiskovali te kraje in srečevali te ljudi. Srečeval sem se tako z mladimi mojih let kot tudi s starejšimi, celo z ljudmi, ki so iz bližine mojih domačih krajev. Poleg osebnega stika z ljudmi, ki so sicer pogosto odrinjeni na rob družbe in premagovanja predsodkov, se mi zdi vredno, da sem se soočil z mislijo, kako hitro bi se tudi jaz lahko znašel v njihovi situaciji. Da bi bil prisiljen bežati od doma, da bi izgubil finančno stabilnost ali pa bi zapadel v zasvojenost ... Hvaležen sem, da smo se lahko srečevali.

Mark Anton Ramšak

“

Osebno me ob doživetih izkušnji v grobem predstavljenega praktikuma vedno znova presune dejstvo, kako dandanes v splošnem živimo mimo drug drugega. Daleč od oči, daleč od srca ...

”

Osebno me ob doživetih izkušnji v grobem predstavljenega praktikuma vedno znova presune dejstvo, kako dandanes v splošnem živimo mimo drug drugega. Daleč od oči, daleč od srca ... Posebno se spominjam partije šaha z enim izmed fantov v Sostrem in nekaterih pogovorov v njihovi skupini, pa tudi srečevanja z ljudmi ob izdajnem pultu za hrano. Kljub velikim stiskam je bilo povsod mogoče zaznati hvaležnost in upanje. Pri tem ne morem mimo prostovoljcev Župnijske Karitas Štepanja vas, ki se darujejo za ljudi, ki so večini, prevečkrat tudi meni samemu, daleč od oči, a zanje bližnji, vsak s svojim imenom, osebno zgodbo, svojo stisko in vsakodnevnimi izzivi. V pomoči in prenašanju njihovih bremen jim postajajo brat, sestra in mati, za svet pa luči – pričevalci Božje ljubezni in usmiljenja. Bogu hvala za vse sodelavce Karitas.

Jure Ferletič

MATIJA GOLOB

PASTORALNA PRAKSA V ŽUPNIJI KRANJ-ŠMARTIN

Bogoslovcu četrtega letnika se življenje v semenišču, oziroma bolje – zunaj njega, kar popestri. Na tedenskem redu se namreč znajde letna vikend praksa na župniji. Poslali so me na župnijo Kranj Šmartin h g. župniku Bojanu Likarju in tamkajšnjemu župnijskemu občestvu. Tam poučujem verouk, sodelujem pri mladinski skupini in pri mašah ter pri vseh dogodkih, ki se še pripetijo med vikendi. Prav posebno lepo pa mi je na srečanjih zakonske skupine, ki mi predstavljajo nekakšno okno v svet, saj preko njih najbolje vidim in občutim razmere, v katerih živijo. Stik s konkretnim občestvom mi daje realen pogled na pastoralo, družbeno situacijo in na ljudi, ki se v danih razmerah zares trudijo živeti pristno krščansko življenje. Vedno sem vesel mnogih srečanj z verniki in kakšnih pogovorov z njimi.

Posebej dragoceni so pogovori z gospodom Bojanom, v katerih lahko razvijam zdrav pastoralni čut.

“

Posebej dragoceni so pogovori z gospodom Bojanom, v katerih lahko razvijam zdrav pastoralni čut.

”

Nasploh najlepše pa je občutiti pristno in veselo vzdušje pri svetih mašah, ko skupaj dajemo slavo Bogu. V Marijinem mesecu maju je na župniji še posebej vrelo, saj se je lepo število občestva odločilo, da se posveti Jezusovemu in Marijinemu srcu. Zdi se mi, da je ta posvetitev še bolj utrdila župnijsko skupnost in družine. Naj bosta Jezus in Marija tudi naša spremljevalca v življenju in da bi radi oblikovali naša srca po njunih brezmadežnih Srcih.

Bogoslovec Matija Golob in mentor g. Bojan Likar - na praznik Marijinega rojstva

PASTORALNA PRAKSA V ŽUPNIJI MURSKA SOBOTA

V tem študijskem letu sem konec tedna preživljal v župniji Murska Sobota, kjer sem opravljaj pastoralno prakso. Tja sem se večinoma odpravil z vlakom v petek po zajtrku, tako sem lahko ta čas nekoliko izkoristil tudi za počitek ali branje.

V župniji sem bil lepo sprejet, sodeloval sem pri svetih mašah in bil zraven pri drugih pastoralnih dejavnostih. V Martjancih sem poučeval verouk skupino prvoobhjanecv, kar mi je bilo v veselje, pa tudi svojevrsten izziv. S kaplanom in sestrami HMP sem sodeloval tudi pri vodenju mladinske skupine, tako sem imel priložnost, da se povežem z mladimi iz župnije, pa tudi iz škofije, na mesečnih srečanjih po župnijah v škofiji, ki jih je organiziral ŠOM – Škofijski odbor za mlade. Decembra smo z mladimi iz škofije poromali na Poljsko. Vodil sem tudi ministrantska srečanja in za praznike pomagal pri pripravi asistence. Poleg tega sem sodeloval z animatorji in kaplanom pri izvedbi duhovnih vaj za birmance v Veržeju in pri duhovnih vajah za 7. razrede, ki jih je vodil g. župnik.

“

Pastoralna praksa mi je omogočila, da sem lahko dobil bolj celostni in osebni vpogled v življenje župnije in župnika ter da sem se lahko v to življenje kot bogoslovec tudi vključeval – bodisi v vlogi kateheta, voditelja v skupini, ali pa sem bil preprosto zraven.

”

Lepo mi je bilo sodelovati z župnikom, kaplanom in njunimi sodelavci ter čas preživeti med ljudmi v župniji, bilo je tudi več priložnosti, da sem se srečal z drugimi duhovniki iz dekanije in g. škofom. Pastoralna praksa mi je omogočila, da sem lahko dobil bolj celostni in osebni vpogled v življenje župnije in župnika ter da sem se lahko v to življenje kot bogoslovec tudi vključeval – bodisi v vlogi kateheta, voditelja v skupini, ali pa sem bil preprosto zraven. Hvaležen sem za to izkušnjo.

Bogoslovec Blaž Baligač, mentor g. Goran Kuhar in prvoobhjaneci

JURE GOLOB

PASTORALNA IZKUŠNJA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

Bogoslovec Jure Golob in fr. Jim Crisman

Oktober 2022 sem imel priložnost dober teden preživeti v Koloradu v ZDA, v Longmontu in Denverju. Župnijo sv. Frančiška Asiškega, ki jo vodi fr. Jim Crisman, sem obiskal čez vikend, med tednom pa sem nekaj dni preživel v St. John Vianney Seminary.

Na župniji sem opazil odlično sodelovanje, saj se dva duhovnika, stalni diakon in diakon bogoslovec ter drugi sodelavci trudijo za resnično spoštljivo in slovesno obhajano bogoslužje. Kljub razdrobljeni in mešani družbi, ki je njihovo vsakdanje okolje, so aktivni člani župnije povezani na mnogih dogodkih na župnijski in škofijski ravni.

Diakon Tim me je popeljal tudi po poteh formaci-

je tamkajšnjih bogoslovcev. Semenišče v Denverju ima interno fakulteto, ki jo zraven škofijskih obiskujejo tudi neokatehumenski in kapucinski bogoslovci. Vseh skupaj je okoli 140, nekateri so tudi iz drugih škofij po Združenih državah. Propedevtično leto, v katerem je letos 24 fantov, opravljajo v istem kompleksu, a ločeni hiši, kot je matično semenišče s fakulteto. Tam živijo tudi študentje filozofije, medtem ko tisti v višjih letnikih prebivajo v petih župnijskih hišah po mestu. Skupnosti na župnijah sestavlja 10 do 15 bogoslovcev in duhovniki formatorji, ki so pogosto tudi njihovi predavatelji. Na nekaj urah predavanj, ki sem jih poslušal, sem slišal sistematično razlago pojma prostovoljnosti po Tomažu Akvinskem, o zgodovini družbenega nauka Cerkve in eksorcizmih, ob tem pa izpopolnjeval svoje znanje angleščine.

“

Kljub razdrobljeni in mešani družbi, ki je njihovo vsakdanje okolje, so aktivni člani župnije povezani na mnogih dogodkih na župnijski in škofijski ravni.

”

Navdihujoča, pristna izkušnja živega dela Cerkve tako rekoč v središču zahodne družbe me navdaja z upanjem. Tudi v zelo raznolikem okolju z manjšim deležem katolikov sem srečal nove zagnane ljudi, kar me spodbuja, da imam tudi sam neprestano odprte oči za Božja dela.

“

Navdihujoča, pristna izkušnja živega dela Cerkve tako rekoč v središču zahodne družbe me navdaja z upanjem.

”

Bogoslovec Jure Golob in diakon Timothy Skoch

DUNAJSKI ZAPISKI

Življenje v semeniščih z načinom formacije, po številu bogoslovcev in s skupinskim vzdušjem na specifičen način odraža življenje določene krajevne Cerkve. V tekočem semestru mi je dana priložnost, da v okviru študijske izmenjave v avstrijski prestolnici pobližje spoznam proces formacije in Cerkev pri naših severnih sosedih, ki jo bom skušal na predlog uredništva v grobem predstaviti.

Medškofijsko semenišče na Dunaju je eno izmed petih škofijskih semenišč v Avstriji, v njem pa se na duhovniški poklic pripravljajo kandidati iz škofij Dunaj, St. Pölten in Eisenstadt (Železno). Formacija se začne s propedevtičnim letnikom, ki se izvaja kar v semeniščih in zajema uvajanje v osnove krščanske vere, branje Svetega pisma in opravljanje določenih študijskih obveznosti. Ostali bogoslovci niso razdeljeni po letnikih, ampak v duhovne skupine, ki se enkrat tedensko zbirajo pri molitvi hvalnic in zajtrku po skupinskih kuhinjah. Letniki torej ne obstajajo, bogoslovec pa mora v doglednem času (to lahko traja od 4 do tudi 10 let) dokončati študij in opraviti ti. eksterno leto, ki za študente pomeni nadaljevanje izobraževanja v tujini, za druge pa delo v misijonih. Ob tem se morda zastavi vprašanje, kdo bi utegnili biti ti »drugi« ... To so kandidati, ki živijo v semenišču, a so že pred vstopom zaključili bogoslovne in druge študije, kar pomeni, da v bogoslovskih letih hodijo v službo. Zanimivo je tudi to, da dovršen del bogoslovcev ne obiskuje predavanj na dunajski univerzi, ampak študirajo na teološki visoki šoli v Heiligenkreuzu. Semeniška formacija se okvirno zaključí z diakonskim posvečenjem.

“

Ko smo pri jutranji maši – nabrani iz najrazličnejših koncev sveta in vsak s svojo osebno zgodbo – združeni v Božjem imenu in tudi ko se srečujemo čez dan, me velikokrat presune to, da Bog po vsem svetu kliče fante ter može na pot duhovniškega služenja in vsi se, ne vsak zase, ampak skupaj trudimo, da bi po svojih najboljših močeh glede na dane okoliščine odgovorili na vabilo k delu v Božjem vinogradu.

”

le redko zbrati kot skupnost; vendar pa je ravno mala obednica tisti prostor, kjer je skoraj vedno mogoče srečati koga in začeti pogovor ali skupinsko debato. Ti pogovori so navadno zaradi precejšnjih starostnih razlik med njimi, in tudi etnične raznolikosti, zelo zanimivi. Veliko bogoslovcev prihaja iz Nemčije in Nigerije, nekaj pa še iz Poljske, Hrvaške, Indije in Vietnama. V skupnosti močno odmeva trenutno dogajanje v nemški in švicarski Cerkvi, pri čemer prevladuje velika zadržanost do aktualnega dogajanja. Ob tem se kaže tudi vse večje razhajanje s progresivnimi skupinami, ki si prizadevajo za

Tudi hišni vsakdan se v marsičem razlikuje od tega v Ljubljani. Za ustrezno zorenje bogoslovcev skrbi šest članov vodstva, za brezhiben izgled in urejenost hiše pa kar ducat zaposlenih. To pomeni, da bogoslovci ne opravljajo gospodinjskih opravil. Skupnih molitev in dejavnosti, z izjemo vaj za ljudsko petje ob torkih, skorajda ni. Zaradi različnih urnikov predavanj in dejstva, da nekateri bogoslovci hodijo v službo, se uspejo tudi na obrokih

Bogoslovec Jure Ferletič pri bogoslužju

razširjanje "queer" ideologije med avstrijskimi katoličani. Pri drugih aktualnih temah, izmed katerih sta vsekakor najbolj boleči vprašanji več deset tisočih, ki vsako leto zapustijo Katoliško cerkev, in zmanjševanje števila zaposlenih v cerkvenih ustanovah, je zaznati negotovost, a kljub temu določeno mero optimizma.

Glede na napisano bi bilo mogoče dobiti vtis, da je tukaj na Dunaju vse drugače, vendar ni povsem tako. Ko smo pri jutranji maši – nabrani iz najrazličnejših koncev sveta in vsak s svojo osebno zgodbo – združeni v Božjem imenu in tudi ko se srečujemo čez dan, me velikokrat presune to, da Bog po vsem svetu kliče fante ter može na pot duhovniškega služenja in vsi se, ne vsak zase, ampak skupaj trudimo, da bi po svojih najboljših močeh glede na dane okoliščine odgovorili na vabilo k delu v Božjem vinogradu.

Bogu hvala in hvala vsem, ki so mi omogočili to izjemno izkušnjo.

GREGOR ANTON CAPUDER

POLETNA PRAKSA V KALISTOVIH KATAKOMBAH

V želji po izkušnji utripa vesoljne Cerkve se mi je v preteklem avgustu in septembru porodila priložnost, da kot prostovoljec delam v Kalistovih katakombah v Rimu, ki jih upravljajo salezijanci. Moj mentor je bil gospod Lojze Dobravec, ki mi je omogočil, da sem bival v tamkajšnji salezijanski skupnosti ter čez dan sprejemal romarje in jih vodil po teh podzemnih pokopališčih prvih stoletij. Vsak dan smo pričeli z molitvijo hvalnic in sv. mašo, kateri je sledila polurna osebna molitev. Po zajtrku smo se odpravili do vstopne točke in pričeli z vodenji. Dnevno se je zvrstilo mnogo ljudi z različnih koncev sveta.

Prve dni sem v pripravi na samostojna vodenja v angleščini najprej spremljal ostale vodiče ter prebiral razno gradivo, nato pa z vodenji začel tudi sam. Delo je potekalo dopoldne in popoldne. Zvečer smo se zopet zbrali v kapeli na molitvi rožnega venca in večernic. Po večerji je bil čas za večerni sprehod po Via Appii ali pa partijo s kartami. S podobnimi razlogi so svoje poletje v katakombah preživeli tudi salezijanski bogoslovci, doma sicer iz afriških držav, ki pa se šolajo na Siciliji. V prostem času smo se skupaj odpravili na kakšno večerjo in pivo ali izlet. Ob druženju z njimi sem spoznaval, kako pri njih poteka vzgoja v pripravi na duhovništvo ter kakšno je stanje Cerkve v njihovih domačih krajih.

“

Vedno znova mi je bilo lepo videti ljudi, ki so se ob obisku katakomb soočali z globljimi življenjskimi vprašanji o smrti in posmrtnem življenju ter ob poslušanju zgodb mučencev in veri prvih kristjanov postali ganjeni in zamišljeni.

”

Bogoslovec Gregor in mentor g. Lojze Dobravec

Vsako vodenje je bilo na nek način bolj kateheza kot pa zgolj nizanje zgodovinskih podatkov. Vedno znova mi je bilo lepo videti ljudi, ki so se ob obisku katakomb soočali z globljimi življenjskimi vprašanji o smrti in posmrtnem življenju ter ob poslušanju zgodb mučencev in veri prvih kristjanov postali ganjeni in zamišljeni. Zagotovo so bili preživeti tedni v Kalistovih katakombah eni najlepših v mojem življenju.

KAKO BI MOGLI PETI GOSPODOVO PESEM NA TUJI ZEMLJI?

Junija lani je tretje nadstropje (»golobnjak«) naselilo 20 begunk (matere in njihove hčere) iz Ukrajine. Njihovo življenje najbolj oblikuje glasba, saj prihajajo iz glasbene akademije v Ukrajini. Tako se že od začetka njihove naselitve po semenišču razlega prijetna glasba violin in drugi glasbil. Na tuji zemlji želijo živeti kar se da normalno, zato so si želele najti prostor, kjer bodo lahko nadaljevale svoje glasbeno izobraževanje in ustvarjanje. V skupnih srečanjih pa pogovor ne more iti mimo situacije, ki se dogaja v Ukrajini. Pogovarjal sem se z go Olho in go. Iryno.

Dobro leto je že od začetka vojne v Ukrajini. Kako gledate na trenutno situacijo v svoji domovini? Mislim, da trenutno naši ljudje v Ukrajini na nek način opravljajo izpit ali preizkus za človečnost. Prebivalci so se razdelili na dva dela: na eni strani na duhovno civilizirane in na drugi strani na tiste, ki v vojni vidijo nek materialni interes. Težko si je predstavljati, da se takšne stvari dogajajo zdaj v 21. stoletju.

“

S strahom, težko je zapustiti domači kraj v takšnih okoliščinah. O Sloveniji nismo vedeli praktično ničesar. Bile smo prepričane, da ta situacija ne bo trajala tako dolgo.

”

prepričane, da ta situacija ne bo trajala tako dolgo. Ampak kot vidimo, se vojna nadaljuje. Včasih mislimo, da se bo vojna kmalu končala. Ampak ko pomisliš, kako velika je Rusija, kako veliko ljudi imajo, koliko jih lahko še pošljejo v vojno, dobiš občutek, da bo vojna proti naši državi trajala vso večnost. Vojaki pa padajo na obeh straneh. In mi izgubljammo najboljše može. Rusi pa v vojsko kličejo že tiste može, ki so bili zaprti v zaporih in za njih te izgube ne pomenijo skoraj nič.

Kako ste prišle v Slovenijo? Ste se počutile sprejete?

V Sloveniji smo srečne, tukaj se počutimo se udobno. Živeti tukaj v tem času je za nas velik dar. Na začetku morda ni bilo najbolje organizirano, ampak dejansko nismo potrebovale veliko za naše življenje. Potrebovale smo samo varnost. Tako da ne morem reči, da bi bilo kaj narobe, ali da bi nas kaj razočaralo. Ravno nasprotno. Začutile smo, da so nas Slovenci zelo prijazno in širokosrčno sprejeli, da so bili pripravljeni pomagati. V Slovenijo smo prišle, ko smo prebrale ponudbo za sprejem ukrajinskih beguncev. Naši otroci so glasbeniki in v tej ponudbi so bili naklonjeni do umetnikov, kar našim otrokom omogoča, da nadaljujejo z glasbenim izobraževanjem. Sem smo prišle zaradi otrok. V Sloveniji smo res spoznale same dobre ljudi. Zelo so prijazni in nam skušajo pomagati. Pomagamo si med seboj.

Poznamo tudi nekatere Ruse, ki živijo v Sloveniji in nam pomagajo, nas razumejo, ampak nekateri izmed njih želijo prepričati druge ljudi, da je Rusija najbolj človeku naklonjena država na svetu.

Zdi se, da človek v tako strašni situaciji zelo težko zapusti dom. S kakšnimi občutki ste zapuščali svoje družine, svojo domovino?

S strahom, težko je zapustiti domači kraj v takšnih okoliščinah. O Sloveniji nismo vedeli praktično ničesar. Bile smo pre-

Izdelek gospe Iryne

Sedaj, ko ste že kakšno leto med nami, ste se pri nas gotovo vsaj nekoliko ustalile. S čim se, poleg glasbe, še ukvarjate?

Vedno najdemo kakšno delo (smeh). Glasbenik lahko čuti glasbo v kakršnem koli umetniškem ustvarjanju. Umetnost nam predvsem duševno pomaga preživeti težke čase. Pomembno je, da se nekako zamotimo. (Naj tukaj dodam, da ga. Iryna v svojem prostem času izdeluje tudi prav posebne lutke. Tako so naredile lutko Borisa Johnsona, ukrajinskega skladatelja Myroslava Skoryka, ki v sedečem položaju zdrži le ob klavirju in slikarke Marije Primačenko, ki je svoje umetnine ustvarjala iz domače narejenih barv).

“

Začutile smo, da so nas Slovenci zelo prijazno in širokosrčno sprejeli, da so bili pripravljene pomagati.

”

Kako ste preživljali praznične dneve (Božič, Velika noč), ko smo ljudje po navadi zbrani v krogu družine, vi pa ste ostali ločeni od njih?

Zelo dobro je, da smo skupaj, kar nas ohranja močne. Tukaj v stolnici smo se udeležili svete maše, kar nam zelo veliko pomeni. En teden kasneje smo praznovali tudi »svojo« veliko noč v grkokatoliški cerkvi v Šiški (stara cerkev) z očetom Mihajlom. Po obredu smo imeli velikonočni koncert.

Glasbeni program za bogoslovce

Kaj najbolj pogrešate v Sloveniji?

Pogrešamo svoje može, domačo naravo, okolje. Težko je tudi to, da ljudje ne razumejo našega jezika in zato pogrešamo nemoteno komunikacijo v domačem jeziku. Slovenščino zelo dobro razumemo, ampak v hitrih pogovorih je vse težje. Res pa je, da smo se navadile ceniti to, kar se nam je prej zdelo samoumevno. Na primer, zakaj se ne moremo svobodno sprehoditi po rodnem Harkovu, ki je tako čudovito mesto.

Kako izgleda vaš dan? Greste kdaj na kakšen izlet?

Vse imamo hčere. Vse hodijo v šolo. Sama (Olha) imam pouk na daljavo, kjer želim izboljšati svoje znanje angleščine. Opravljamo tudi hišna opravila, nakupe, pripravljamo obroke. Enkrat na teden imamo tudi tečaj slovenskega jezika. Včasih, še posebej ob nedeljah, obiščemo tudi kakšne kraje po Sloveniji in tako raziskujemo in spoznavamo slovensko kulturo. Vsako nedeljo gremo v Šiško k sveti maši, po njej pa imamo prijetna srečanja. Imamo tudi otroški ansambel. Iryna je napisala scenarij za njihov nastop v ukrajinski nedeljski šoli za ukrajinske otroke, ki jo je organizirala ukrajinska ambasada.

Ali ste pred bivanjem v semenišču vedele, kam prihajate? Ste prej že kdaj slišale za bogoslovno semenišče?

Na splošno smo vedele, kaj je to bogoslovno semenišče. Ampak je drugače kot v Ukrajini. Semenišče imamo tudi v pravoslavni Cerkvi, a je velika razlika z vašim semeniščem. Tam ni dovoljeno vabiti ljudi. Semeniščniki v Ukrajini imajo veliko bolj zaprto vzgojo. Pri nas je še velika razlika med ljudmi, ki so na nekem višjem položaju od tistih, ki so na nekem običajnem položaju. Med temi je velika socialna razdalja. Ampak družba postaja vedno bolj takšna, da želi te razlike presegati. Zdi se nam, da bi morali voditelji, tako cerkveni kot državni, biti najprej vsem služabniki. In zdi se nam, da je tako v vašem semenišču.

“

Zdi se nam, da bi morali voditelji, tako cerkveni kot državni, biti najprej vsem služabniki. In zdi se nam, da je tako v vašem semenišču.

”

ROMANJE V SVETO DEŽELO

Od 11. do 17. februarja smo propedevti četrte generacije s celjskim škofom msgr. dr. Maksimilijanom Matjažem in novomeškim škofom msgr. dr. Andrejem Sajetom, duhovniki, bogoslovci in nekaterimi laiki romali po Sveti deželi. Obiskali smo nekatere kraje, pomembne za Jezusovo življenje, predvsem v Jeruzalemu in okolici. Oglad krajev je z razlagami ustreznih svetopisemskih odlomkov podkrepil gospod škof Maksimilijan. Z nami so bili tudi g. Janez Kozinc, g. Roman Globokar, g. Gregor Celestina in g. Matjaž Celarc, ki nam je obogatil romanje z razlagami judovske kulture in zgodovine.

Romanje smo pričeli v Jerihi, kamor smo prispeli v soboto zvečer. V nedeljo dopoldne smo se podali na pohod po kumranski puščavi, kjer so našli znane Kumranske rokopise. Skozi puščavo nas je spremljala Božja beseda: »Sezuj si sandale, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja.« (2Mz 3,5) Puščava je po obilnem deževju v preteklih tednih ozelenela, tako da bi lahko posedli po zeleni trati, kakor piše evangelist Marko pri prvi pomnožitvi kruha (prim. Mr 6,39). Popoldne smo se kopali v Mrtvem morju in si v Jerihi ogledali Zahejevo smokvo. Gre za divjo smokvo, ki ni grm, pri nas imenovan figa ali tudi smokva, temveč mogočno drevo. Zvečer smo imeli sveto mašo v cerkvi Dobrega pastirja.

Naslednji dan je potekal v znamenju naslednjega odlomka: »Jezus se je vrnil od Jordana poln Svete-ga Duha in Duh ga je vodil po puščavi štirideset dni, hudič pa ga je skušal.« (Lk 4,1) Poromali smo k reki Jordan. Peljali smo se skozi območje, kjer je nekoč potekala fronta med Izraelom in Jordanijo in kjer je še danes polno ostankov vojne. Ti spominjajo na človeško bedo, v katero se je Jezus pri krstu spustil in jo na koncu ponesel na križ. Popoldne smo nadaljevali s pohodom do pravoslavnega samostana sv. Jurija v dolini Wadi Kelt, ki se nahaja pod goro skušnjav. Zatem smo se odpeljali v Betlehem, kjer so nas toplo sprejeli v tamkajšnjem katoliškem semenišču. Katoličanov in domačih duhovnikov v Sveti deželi ni veliko, vendar je Katoliška cerkev močno prisotna s svojimi šolami, ki jim posvečajo največ pozornosti. V semeniški kapeli smo obhajali tudi sveto mašo.

V torek smo premišljevali o prihodu Odrešenika na svet. Zjutraj smo imeli sveto mašo v Betlehemu na pastirskih poljanah, kjer so se pastirjem prikazali angeli in jim oznanili veselo vest. Potem smo v kripti Bazilike rojstva počastili mesto, kjer je bil rojen naš Odrešenik. Popoldne smo obiskali Ein Karem, kraj rojstva Janeza Krstnika,

“

Puščava je po obilnem deževju v preteklih tednih ozelenela, tako da bi lahko posedli po zeleni trati, kakor piše evangelist Marko pri prvi pomnožitvi kruha (prim. Mr 6,39).

”

kjer je Zaharija zapel svoj hvalospev Hvaljen Gospod, Bog naših očetov, in cerkev obiskanja Device Marije, kjer je bilo pred dva tisoč leti prvič slišati Marijin hvalospev Moja duša poveljuje Gospoda. V sredo smo začeli z mašo v Betfagi, od koder se je Jezus na osličku odpravil v Jeruzalem. Nato

smo se z izraelskega ozemlja odpravili v bližnjo Betanijo, ki leži na palestinski strani. Vmes je postavljen zid, tako da smo morali prepotovati kar nekaj kilometrov, da smo lahko skozi mejni prehod dospeli do cilja. Ogleдали smo si mesto Lazarjeve hiše in njegov grob. Dalje smo obiskali kapelo vnebohoda vrh Oljske gore, ki

“

Križev pot smo molili po uličicah, na katerih se je trlo ljudi, nekateri so nas z radovednostjo opazovali, drugi pa so ne meneč se za nas, hodili po svojih opravkih. Podobno je moralo biti na Jezusovem križevem potu.

”

cerkvi, večina pa zunaj; tabli s slovenskim besedilom molitve so frančiškani priskrbeli mesto v sami cerkvi. Stopili smo še na ploščad ob cerkvi Dominus Flevit, od koder se razprostira pogled na Jeruzalem.

Naslednji dan smo vstopili v Jeruzalem pri Sionskih vratih, ki še danes kažejo znake vojn. Po ulicah smo se sprehodili do Zidu žalovanja. Nato smo spet stopili iz obzidja in s pesmijo počastili kraj zadnje večerje (Cenaculum), kjer je Jezus izrekel besede: »Srčno sem želel jesti z vami to velikonočno jagnje, preden bom trpel.« (Lk 22,15) V cerkvi sv. Petra Gallicantum, ki stoji nad nekdanjo hišo velikega duhovnika, kjer je Peter zatajil Jezusa, smo obhajali sv. mašo velikega četrtega. Popoldne smo imeli prosto, zato smo ga izkoristili za druženje z bogoslovci. Ogledali smo si sinagogo in prvič vstopili v cerkev Božjega groba, kjer smo se lahko priključili križevemu potu.

V petek zgodaj zjutraj smo se nekateri na lastno pobudo odpravili v Baziliko Božjega groba. Ob petih zjutraj je bila prazna in smo si jo lahko v miru ogledali. Ob sedmih smo prisostvovali sveti maši na Kalvarij. Nato smo se odpravili v Getsemani. Pot skozi Jeruzalem je bilo težko najti, saj je bil petek – muslimanski sveti dan – in je bila zato njihova četrt zaprta. Sveto mašo smo imeli v votlini, kjer so spali učenci, medtem ko je Jezus potil krvavi pot. Popoldne smo sledili Jezusovim besedam: »Ko boste povzdignili Sina človekovega, boste spoznali, da sem jaz,« (Jn 8,28) in se podali po vzpenjajočih se ulicah na križev pot. Pri prvi postaji smo videli polomljen Kristusov kip, ki ga je nedavno onečastil judovski skrajnež, za kar se je judovska skupnost opravičila. Križev pot smo molili po uličicah, na katerih se je trlo ljudi, nekateri so nas z radovednostjo opazovali, drugi pa so ne meneč se za nas, hodili po svojih opravkih. Podobno je moralo biti na Jezusovem križevem potu. Končali smo v Baziliki. Proti večeru smo bili lepo sprejeti pri katoliškem patriarhu. Povedal je, da je hvaležen, da smo prišli, saj smo romarji razlog, da peščica katoličanov še vztraja v Sveti deželi. V Sveto deželo je lepo povabil tudi druge.

V soboto smo, prav tako kot v petek, zgodaj zjutraj na lastno pobudo lahko še zadnjič obiskali Baziliko Božjega groba in bili pri maši, darovani v grobu. Skupaj s škofoma in vsemi duhovniki ter romarji pa smo v cerkvi Ad Cenaculum pri sveti maši praznovali veliko noč. Nato smo imeli kosilo, ki ga je plačal g. prof. Branko Klun.

Skozi celotno romanje nas je gospod škof Malsimilijan Matjaž obsipal z zakladi Svetega pisma. V spominu nam bodo ostale njegove besede, ki smo jih kot popotnico odnesli domov. Ostajajo nam tudi kraji, kjer je živel in deloval Jezus, kar nam bo v veliko pomoč ob prebiranju Svetega pisma.

Srečanje s starši

Zaključni piknik pri družini Venta

*Slovenski bogoslovci
2022/2023*

Novo vodstvo MKSBD

» Prefekt, kave bi ... «